

stitees, tab par to ussihme us abām pawehstēm un usrašta, lam un kad wina nodota un kahdīt naw parafia. —

Issaultajam apwainotam wasag eeraſtees paſcham pee leetas iſſpreſchanas; bet vrahmās, kur nedraub ſeelaſ ſods, kā tilai arefts, wiſch war pefuhit ſawā weetā piſwarneku, kas ari pawehſte teek mineis. Bet kad apstahli praſa apwainotā perguſoni eeraſchanas, tab meera teefneſim ir teſiba miuſ iſſault. Leetas, kur likuſos noteikta eſtoſiſchanā zeetumā waj ari wehl bahrgals ſods, tur meera teefneſim teſiba, ja apwainotais neatnahk, liſt miuſ peerewt zaur poliſju. — Tahdu apwainoto meera teefneſis war ari liſt atwet bes eepreeſchelas iſſauſchanas. Pawehſte tahdam apwainotam tomehr japaſahda miuſ wedot.

Lihds ar apwainoto meera teefneſis pefuhit ſods, tur meera teefneſim teſiba, ja apwainotais neatnahk, liſt miuſ peerewt zaur poliſju. — Tahdu apwainoto meera teefneſis war ari liſt atwet bes eepreeſchelas iſſauſchanas. Pawehſte tahdam apwainotam tomehr japaſahda miuſ wedot.

(Turpmās beigums.)

Basniza un ſkola.

Siniba.

(Pehz Fr. Bettega).

(Turpinajums.)

Mehs pilnigi tizam, fa telpa, laiks un ſtaſts jau bijuſchi pirms mums un ir bes mums. Apluhloſim ſchās diſhwes leelas weenibas reis neſinatniſti.

Kats domā, fa wiſch ſin, kas laiſ ſit, bet wiſch mahzitee un nemahzitee ierw to newar paſazit! Ar newalbamū ſpehlu ſchis nepaſiſtāmais, neredjamais „ſaut ſas“ muhs rauj lihds, waj mehs gribam, waj negribam. Waj preeziča nepažeetiħā gaſdam ſahſas, waj ar bresmām luhojamees nahwei ažis, neſamaldami un ſluſinām ſchī neaprobefchotā ſtraume ar ſaweeim wiſnem muhs aifwiſmā lihds. Pagahjibas pluždi zelās, jau ir aprijuſchi muhsu behrniſu, jaunibū, drīhs vus- un tad miuſ muhsu; mehs vaſuhdam miuſos un preeſch ſchās paſaules mehs eſam tilai bijuſchi, eſam pagahjiba!

Zil garis tad ſchis laiſ iſhi ir? Zil gara par ſemi weena ſekunde? — Do nemeens neſin. Mehs to mehrojam ar ſamu ſauſchanu un domaſchanu. Kā djeſzela ahrbrauzens weenā ſekundē noſreen 30 milimetru, ta ſauſchanas ſcreen zaur muhs nevweem uſ ſmaſenēm un beſmit ſchītī eefpaidi ir tas wiſaugſtakais, lo mehs ſchī ſekundē wačam nomehröt.

Neiſprotama mums ir ari telpa. Waj tai ir gals? Ja! Bet kas tad tur ir, kur ta beidsas un kur tai robeſchās? Ja telpa beſgaliga, kahdū tad lai mehs to eebomajamees? Un waj tad weela ari ir beſgaliga? — Jo kas tad ir telpa bes weelas? — Ja mehs atrastos no weelas tuſchā telpā, kā tad mehs nomaniču un ſinatu, fa mehs ſuſtamees un waj mehs ſuſtamees kā gleemēs, waj kā ſibina ſtars; kā tad buhtu iſſchikram „ſche“ un „tur“? — Kas tad ir kustiba? — Un kas leeluuns? — Ja telpa beſgaliga, tad nelas naw ne leels, ne maſs. Egip-tes piramides uſ mums dara leelisku eefpauidu; 10 ſentimetrus augiſis mudulis no tam ir tikai rotaču leetina. Gluſchi dabigi, tadehli ſa mehs leelumu ſiħmejan uſ mums, mehrojam waj nu ar muhsu „pehdu“, „ſpriħdi“ waj ari ar muhsu ſimes 40 milionu dalu, ar metri. — Telpu tilai pavirſchi apluhlojot, mums uſmazħas ſchī un wehl dauds ſiti neatbildeki jautajumi. Un to mehr bes ſchā ſelpas naw domajams nekahds weids, ne leeluuns, ne kustiba, ne diſhwiba.

Ne bes pahrleiguma mehs aifſtām, fa ſiniba, kura mums par leetām, to weideem un parahbībām ſafa til dauds pateſa, intrefanta un deriga, ir neſpehjiga, ja tai jaifſtādros ſho leetu pamati.

Rahds materialiſis pahrmeſdams ſafa, fa mehs kriſti, „labprah“ nobehgam ſatā ſumſħu ſakta, kuru wehl ſiniba ar

fawu gaſmu naw apgaſmojuſe un tur iſſelam ſilpas weſela prahha ſaguſtischanai.“ Us to mehs gluſchi meerigi waran atbilde: Behtg nebuhit naw wajadſigs! — Sche mehs ſtahwam uſ plahſas Deewa ſemes un ſinbai praſam: Kas ſchī telpa ir, kura mums wiſapkaht, un kas ir laiſ, kureh muhs rauj ſew lihds? — Wina to neſin! — Kas ir weela, uſ kuras mehs ſtahwam, un ſpehli, kas winu kustiba? — Ta to neſin! — Kas un no kureenes naħħi wiſa diſhwiba, lo redſu, un dwehfele, lo juhtu eelfch ſewim? — Do wina neſin! — Raktu, kura ſiniba wehl naw eefpihdejuſe, noſauz par iſſplatijumu.

Reis praſiju kahdam leelam ſiniba wihrām: Šaki man, kahdī ſahle ir ſala? — Tadehli, fa ſtahdu ſanninā ir pilditas ſaleem florofila graudineem, kuri ſanninā ſeenām ſpiħd zauri. — Do jau es ſinaju; bet kapelz florofila graudinā ir ſali? — Tafeħz fa wina kahdā ſiſla lihdfiſas weelas, kura ta iħpaſchiba, ſalo ſtaru mest atvalak. — Salu ſtaru? — Ja, 660 biljonireiſ ſekundē triħoſħu aitera kustibu. — Ta tad ſalu kustibu? Jo ilgak, jo moſak es ſaprotu; kā es to lai ſew iſſlaidroju? — Kā tu gribi! wiſch teiza, plezuſ raſtibams un gahja ſawu zelu. — Es valiku weens pats un pahrdomaju wina waħrbus. Weela! Īħpaſchiba! Salu ſtar! Kustiba! Aiters! Kats no ſchein mahrdeem manai domaſchanai ir besdibens.

Ka naw eefpehjams iſpehitt paſiħtamu leetu buhtni, no tam redsam, fa muhs ſinilee prahtojumi ir nepeeteħoſhi. Ta peem, ſtanu un gaſmas wilau teorija dauds leetās ir gluſchi labi leetojama; bet neſaprotams ir un paleef, fa konzerta ſahle tuħ-ſtoſhi un aktal tuħktoſhi ſkanu wiħni ſits zaur ſitu jaužas, bet fa ſawu ſtarpa weens otru traueſtu, waj ari peemaſiſos pee tuħlin ſelojſcheem wiſnem. Dibba Remondi ſala: „Dabas paſiħchanu mehs wiſpirms apfihmejim kā tadhu, kā muhs apmeerina, bet pateefi ſa wina to nebara un naħħa paſiħchanu, bet tikai liħoſſellis, kā iſpilda iſſlaidroju ſa weet.“ — Tomehr ari ſchī neſinachanas ſinachana peder pee pateefas ſinibas. Paſtala waħrds ari ta ir pateef: „Zilwels ir neſinatnees, tadehli ſa wiſch ir zilwels; bet wiſch ir gudrs, tadehli ſa wiſch to ſin.“

Aſtorpadſmitā gađuſimtena ſiniba ari bija pahrleezinata par ſawu neħħidbu. Kā wina ſobojas, kā ſuoja par alimnu kiſħanu no deħeſim! Un Parishes ſiniba alademija 1800. godā taħdas weħħiſ ſiſlaidroja par pilnigi netiżamām. Ta pati akademija ari leebħas ſeenem tuvalas ſinas par magnetiħmu, jo tas taħħu dibinotees tikai uſ ſeeviſħan. Tagad to paſħu, tikai ſemi jauna noħaukuma — hipnotiſms — ſinifki ſtudd un tura par to atħlaħtu preeħħlaſiſum. — Ta wehl preeħħ 50 gadeem ſiniba mahzja, ta juħra, 300—500 metru diſlumā, beidsotees tillab ſtahdu, kā ari luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmi neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmi neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmi neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmi neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmi neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſiſli ſiħo diſlumōs diſħmoo vulli pa dala iſi ſiħo organiſmu, kuri iſſod ſalu un ſarlani gaħiġu; daſħeem no teem ir miſlu ažiſ, kuras pa dala iſi ſiħo organiſmu, kā ari ſiħo luſtonu diſħmiba, jo tillab leeħiſħa ſpeedeena, kā ari pilnigas tumſħibas deħl organiſmu neħmarot ne attiħiſtees, ne paſħawet. Tagad no iſmeljeju ſinam, fa pat leelakajd liħoſſell ſi

No ashram.

No Deenwidus-Afrikas. Kaunas finas no kara-lauka. Beidsmās deenās kara gaita sahtusi peenemi Buhreem ne-patihkamu wirseenu. Weenas finas grosās ap Dewetu un wina neisdewuschos mehgina jumu, eebrukt Kap-semē. Kā lajitali labi atminēs, Dewets tika aplenkis no wairak Anglu generaleem, paščā Rīkhenera wirswadibā netahļ no Dearas. Tilai zaur Oranshas upes peepeschu atrīshamū Dewetam isdeweies iſskuht atpakał no Anglu nageem, bet, kā tagad israhādās, ar deesgan prahveem faudejumeem. Pa-teizotees Anglu leelajam pahrspehlam, teem bijušchi atpuļuschees pulki, kuri uſnehmuschees tāhālo palakdīshchanos Dewetam. Ihpashī Anglu generalis Plumers ūchoreis parahdijees ne-tizami naſfigs. Pehž neisdewiga mehgina juma pahret peekt-deen pee Rietdriftas un Merksdriftas par Oranshas upi, Dewets dewees gar upes malu uſ augšchu un apmetis lehgeri pee Kameldriftas. Winam bijis weens lauku artilerijas un weens ahtīshahwejs leelgabals. Generalis Plumers ūfestdeenas rihtā ūasneesis Dewetu un tam uſbruzis. Pehž ūihwas zīhnas Dewets pasaudejis abus leelgabalus, daschus promijanta wēsumus un bijis peespeests atfahptees. Pats Dewets ar fahdeem 400 ūaweeem ūareiņveem laimās pahrzehlees par Oranshu, lamehr ūita pulka dala, ap 1000 wihi, iſskaideti, ūaguhstiti waj kriti-ſchi. Steijs, turšč atradās kopā ar Dewetu, dewis pawehli, loi wihi Buhri, ūureem naw ūirgu un apawu, glahbjās atpakał uſ Oranshu, kā war. Waj zaur ūcho neisdewigo gahjeenu uſ Kapsemi Deweta noboms, ūazelt ūireenes eedſiņmotajus pret Angleem, buhs iſſaults, tas ir wehl gruhti noteikt. War jau iſskaidrotees, ka puše no leelajām Anglu uſmarām buhs no teem paſcheem iſſomata, bes tam Dewets nebūti nam tas wihrs, tas pehž weenas neisdewigas ūaujas duhšču ūaſandetu. Žil redhams, tas gatawojās no jauna uſ ūihwu pretestību, jo ūournalās telegrams ūino, ka tas dewees uſ makareem, loi ūaſeenotos ar Herzoga un Križingera pulkeem un tam efot atkal pee 1000 wihi!

Reisē ar to veenahkuščas koti neepreezinofčas sinas par otru Buhru kara galvenako wadoni generali Bota, kureč ar faveem pulceem, ap 5000 wiħru, usturejās uż deenwidus-austruma puji no Pretorijas. Vords Kitzcheners jau paſteidsees uż Londoni tā telegrafet, itkā generalis Bota tam jau pilnigi buhtu padeweess un gribot eesahkt ar wim u meera farunas. Tā nu gan atkal Anglu kara-fpehka wirspawehlneels drahxis eefmu, komehr putns wehl mesħa. Generalis Bota, laikam zaur to, ka pulzejis ap ūewi leelaku pultu, newar til schigli marshet, tiflab uż weenu waj otru puji. Scho apstahlli t̄sletojis Anglu generalis Frentschs, iai aplenkta Buhrus. Anglu aplenkuschi Buhrus no waival eeweh-rojamattem punkteem: Karolinas, Ġrmelo, Amsterdams uż Piet-Rieties, t. i. uż deenwideem no Pretorijas Delagojas dħelszeta lihnijs. Notiħi ihxti Leela kauja, kura Buhr, iħpaċchi zaur faru diżziplinas u taħrifibas truhħumu farobs pulldos, bijuschi jaħadju xebha. Peħz Anglu finn, Buhru saudejumi buhtu bijuschi prahwi. Tā generalis Frentschs usdod, ka Buhr pameriżchi libid 3. februari: 1 smago lelgħablu, 462 flintes, 160,000 patrontasħas ar patronām, 3500 fitgħus, 74 muħħlus, 3500 wesumu wehrħħus, 18,700 lellopus, 155,000 aitas, 1000 wesumu ratus u kerras. No zilwekeem Buhrreem krituschi u ewainoti 282, sagħiħi 56 u 186 padewušchees no laba prahha. Anglu saudejumi: krituschi 5 wijsneeli u 41 saldati, ewainoti 4 wijsneeli u 108 saldati. Spreeshot no tam, ka Anglu farus saudejumus arweenu usdod uż vuji masakus, nekk tiee pateesib ir, fhe buhs notiħi leelaka kauja, kura Buhr ar godu buhs żihniušħees. Ka no Bota sagħiħi schanas newar ne runa buht, peerahda jaunālās telegramas, ka Bota ar 2000 wiħru leelu nodalu atfahpees uż komati porta puji. Pawifik neisprotami, ka Anglu zeċċi kluu par faru generali Smiž-Dorienu, kurečch atradās Bota pultu turwum. Waj tifai fhe Angleem neħżeppijs tħażżeġ iż-żabba weħihs?

Karesch us Filipinu salām. Kamehr karsch Deenwidus
Afrīlā wehresch us fewi wihas ifsglihtotās pāsaules wehribu, tīl-
mehr us Filipinu salām notisnās ne masaf ašinaini notilumi,
ne masaf nīknas un pāstahwigas zīhnas. Bet māj ir to, kas
par tā hīm kahro ko simat. Tātshu abi kari, tillab us Filipinām,
lā Transvalā sawā sīnā ir weenadi. Tillab te, lā tur krīstīga
tauta, negribedama vadotees sweschas walsts juhgām, islej
sawas ašinis par brihwibū. Tillab te, lā tur eekarotajus vohr-
nehmis mantas lahribas, pleħschanas un laupiħchanas gars,
ko apsedz ar skaleem fauzeenem: litumiba, zimiliżazzija, kultura!
Starpiba tikai ta, ka Transvalā raujās Angli, kuri jau agrak
bij eemantojujschi nelabweħlibu pee zitām Eiropas tautām.
Leelako teefu f'dhi nelabweħliba iſſkaidrojama żaur zitu walstju
ħandibu par Anglu koloniju eeguwunieem wiħas pāsaules dalas.
Us Filipinām, turprettin, fainneeo Amerikani, pret kureem,
ħimbrisham, leelwalstim narw fewiċċtu duſmu.

Warbuht ari tapehz pa to laiku, kād us Angleem birst
dušmu ūibini tā pupas, par Amerikani darbeem zeeſch kluſu.
Warbuht waretu ari aifrahdiit us to, ka Buhri agrak bij ſwa-
bada tauta, famehr Filipineeschi atradās ſem Spahnijsas juhga,
tā ka teem tihri par labu nahza no Spahnijsas tilt ſem Ame-
rikas waldibas. Tomehr ſchihs domas naw dibinatas. Katra
tauta, kas zihnaſ pret ſweschu warmahžibu, ar to paſchu jau
peerahda fawu mehleſchanos, tilt par patſtahwigū tautu un
tikai ar ſchihs paſchas tautas peekrifchanu to war nolikt ſem
zitas tautas pahrwaldibas. Bet ſchitās peekrifchanas no Fil-
ipineeschi yufes nu naw bijis. Luhk, nu jau buhs diwi gadi,
tā us winu bagatām falām plōfās niſns, poſta neſeis farſch

us dñshwibu un nahwi, bet Filipineeschi ne domat nedomá at-
teiktees no neweenadás zihnas, minu jaunais wadonis Emilo
Agwoinaldo ar faveem beedreem likuschi Eihla sawu dñshwibu
par tautas neatkaribu un grib pastahwet lihdz galam.

Bet fas tas tahds var Emilo Agwinaldo? Tas ir gil-wels, tura wahedù war drofshi blalus stahdit Krügera, Desmeta un Delareja mahrdam. Dümis 1869, qabâ netahl no

weda un Delareja wahroam. Dzimis 1869. gada netahj no Manilas, Filipinu galwas pilsehtas, Agwinaldo pirmās šolas mahzības baudija kahdā muhku škola. Tatsdu mahzības turfū tam neisdemās nobeigt, jo šolas naudas nesamakšanas dehk to iſſlehdīa no šolas un sehnām wajadseja few maiſi noplēnīt uſ fugeem. Te wehtrās un aufās wiſč noruhdijsa ſawus ſpehtus, lai wehlati tos iſſleetotu ſamu lihdsedīshmotaju labā. No ahrvuses Agwinaldo iħstens Tagals (tā fauz kahdu Mala-jeescheem un Japaneſcheem radneejigu tautu): kupleem, melneem, zeeteem mateem, oliwam lihdsigu ſejas trahsu, pačhaurām, garenām azim, beeſām luhpām, drusku ſačpeestu degunu. Energijs, ſtipra griba, apdomiba un apķehriba, darbigs, drofchs ralſiurs, karſta dſintenes miheſtiba, — tas wiſs to padarijīs par ſawas tautas politiſkās brihwibas drofchaļo un duhſchigako aiffstahwetāju. Jau 26 gadi wezs Agwinaldo ſawā nowadā tīla eewehlets par vrečschneelu, tapat kā vrečschī tam wiņa tehwī. Protams, ka Agwinaldo newareja palīt weenaldīſī pret to kustibu, kas zehlās no tautas vidus un kuras mehrki bij nokratit Spahneeshu juhgu. Bet Spahneeshi drihs ween prata apſwehrt duhſchiga jaunekļa wehribu, kuram ſamu dſihwibu glahbjot neatlikās zits nefas, kā behgt uſ Honkongu (Kihna). Sche Agwinaldo pulzeja ap ſewi ſawus beedrus, kureem bij tahds pat liktenis un kuras wiſus weenoja weena karſta wehleſchanas — atſwabinat ſamu dſinteni no Spahnijs apſpečeħanas. Satikdamees sche ar ſaweeem domu peekritejeem, eepaſiħdamees ar Eiropeeshu un Amerikaneeshu iſgħlihibus, Agwinaldo wehl wairak nodibinaja ſawus politiſkos nodomus un eesklatus.

1896. g. augusta mehneši uš Filipinu halām iſzehlās ne-
meeri un taiſni tanī argabalā, kūr bij dſimis Agwinaldo.
Agwinaldo newaręja ilgakl norint ſweſchumā. Winsch pah-
ſteidſas dſimtenē un tika ewehleis par kara-kustibas wadoni.
Nabaga Tagaleem nebij ne ſchaujamo riſtu, daudſeem nebij
neka waicak, lā tikai faws dunzis, bet tomehr nemeeri pee-
nehma tik leelu mehru, kā Spahneefcheem darija daudſ ruhpoju.
Spahneefchu generaki, nemeerus apſpeefdami, dſhwoja lā meeſ-
neeli, tā weseli 170 Filipineefchi tika kahdreib ſaguhſtiti un
emeſti apakſchjemes zeetumā, no kura tik maſſ lužiņſh bij
uš ahru. Kad otru riſtu gahja pee ſaguhſtiteem, tee gandrih
wiſi bij noſla hpuſchi . . . Galu galā Spahneefchi tomehr
iſlihga ar nemeerneeleem un Agwinaldo, uš Spahnijsas pagehre-
jumu, dewās atpalak uš Honfongu. Bet Spahneefchi maldijas
domadami tikai ar labeeem folijumeem apmeerinat nemeerigoſ
Filipineefchus. 1897. gada beigās Agwinaldo atkal atgreesās
uš Honfongu. Bet tilko winsch bij projam, iſzehlās jauni ne-
meeri un galu galā — 1898. g. aprili — larki ſtarp Ameriku
un Spahnijsu.

Spahnijs-Amerikas karž buhs wehl wiseeni atminā, lai par to buhtu wajadfigs atstahtit tuwakās sinas pehz laikraffa, no kuras nemtas augsfchejās rindinas. Bes schaubām, ja Amerikani tif drihs eeguwa usmaru par Spahneescheem, tad wi-neem labu daku japatēzās ari par to, ka Agwinaldo, atgreeses tehmijā, ar faweeem tantas brahleem nehma ceroitschus rokā un zihnijsās kopigi pret Spahneescheem. Tee nu gan pehz neilga laila bij aisdīshti, bet Filipineeschi bij wihiuſches, zeredami ar Spahneeschu aisdīſhchanu eeguht neatkaribu un patsiawibū. No Spahnijs tee tīka sem Amerikas juhga un karž — veħħ masa starpbriħscha, saħfās no jauna, lai turpinatos liħdi scha-deenai. Beidsmā laikā notitumi us Filipinām saħluſchi pene-mi tahdu wirseenu, ka droſhi ween wehrsīs us ſemi mairat wiſpahrigu weħrribu, nekā liħbisschim.

No Portugales. Nemieru kustiba no Spahnijas pār-gājuši ori uz Portugali. Tā no Oporto sīno, ka tur notiku-fchi leelaki nemieri, ižehluſees ūdurschandas ar polīziju, vairāk personas apzeetinatas.

No Madrides telegraſē 13. februari, ka tagabejā ministrija nolehmusi atfahptees.

No eekschsemem.

No Peterburgas. Finantschu ministris, kā „Most. Web.” ralsia, alkoholis wišam zulura fabrikām vusi no ūsava zulura krahjuma išlaist eelschēmes tirgū bez papildu aktīves maksasčanas.

No Port-Kunda (Igaunija). Darba truhkums. Wees teja zementa fabrika, lä „Olewiks“ siin, darba truhkuma dehlatlaiduse leelu pulku strahdneelu un wehl arweenu atlaishot. Nodomats atlaiist ap 2000 strahdneelu! Atlaiistee strahdneeki atrodotees lotti behdigā stahwošči, jo tagad seemā neturzitum nemarot darbu dabut.

— **Medibās leezības**, tā „Post.” raksta, eelschleetu ministērija nobomajusi pahrgrošti tāhdā fahrtā, ka vee apleezībam buhhschot jaapeelelot leezības ihpachneeka gihmetne, lai leezību nebuhtu eespehjams dot zitām personam.

— **Strahdneku statistika.** Pēc finantschū ministerijas ziņām, Kreevijas brandwihna dedzinatawās, alus bruhshōs, zulkura, naftas, tabakas un spitschku fabrikās 1898. g. nodarbinati pamīšam 226,580 strahdneki, tai skaitā 8428 nepilngadīgi, wehl ne pilnus 15 gadus veci. Scho jauno strahdneku sefkozīmu fabrikās 2130 un tabaka fabrikās 3240.

Bleksawas gimnasijas skolotājs R. Gutmanis 28. janvarī Rījewas universitētē vežēs disertācijas „Suhdums un pē-

augumis walodā", aissstahmehchanas, promowets par falihfsi
namo walodu magistri.

— Scheenes skolotaju seminarüs, kā „Rischf. Westu.“
sino, nodomats eewest ari laukaimneezibas mahzibas pañneeg-
šchanu, ja ween pee seminareeem buhs preefsch praktisks nodarbo-
šchanüs wajadfigee semies gabali, waj, ja tos var peenehmigu
maksu wares dabut us nomu.

No Kischinewas. Preelschihmiga rihziba. Pee sche-
jeenes meerteefneshu sapulzes wairal svehrinato adwokatu pa-
lihgi un privatadwokati 30. janvari sch. g. nolehmuschi eerih-
tot teesleetu viroju. Schis eestahdes usdewums buhs naba-
dfigaleem ee dsjhwotajeem sneegt palihdsibu teeju leetäs un pa-
fargat tos no faktu apikatu issuhffchanas. Virojs eerihkots
paßchä pilfehta widü. Par vadomeem ar mutes mahrdeem un
rafstu un par rafstu fastahdschanu tiks nemta ihpaßchä mafsa,
sahkoi no 20 kap. Nabadsigee teel pawisham aishwabinati
no mafsa. — Zahs ir labakäs sahles pret faktu apikateem,
nelä wiſa leelä schkendeschanas par teem.

No Lomschas. No kahsam — behres. Kahda Lomschas bañizā schinīs deenās notiuse laulašchana. Weens no bruhtgana brahleem tā bijis eefwikojees, ka pa zeremonijas laiku — aismidis. Pehz salaulaschanas kahsneeli aissbraukuschi projam un bañizā atneisit kahds lihkis. Kad apdseedaſchana bijuse beigta, wiſi atstahjuſchi bañizu un fargs aifflehdjis durvis. Ap pulksten diweem nakti uſmodees bruhtgana brahlis. Par leelu brihnumu wiſch kahsu weefu weetā eerandsjia sahru ar mironu. No bailēm bruhtgana brahlis fahka stipri fleegt, bet tomehr neweens to nedſirdeja. Izmisīs, ar wiſam pagirām wiſch uſskrehja bañizas torni un sahla swanit wiſa ſpehla... Uſtrauktī atſteidsās bañizas uſraugs ar fargu un atpeſtija nelaimigo bruhtgana brahlī no neomuligās ſabedribas.

No Gori-Gorkeem (Mog. gub.). Šča gada janvara mehnēši schejeenes laukfaimneežibas školas teoretisko kurſu beidza pamisam 27 audseki; to starpā išahdi Latveeschi: Juris Alūnans — no Jaun-Kalsnavas, Augusts Endzelīns — no Rāzna, Andrejs Grūnbergs — no Madleenēs, Mārtiņš Lāsche — no Lubānes, Karlis Müllers — no Smārdes, Oſtārs Sarins — no Stūjenees, Gustavs Sōuls — no Ogres, Julijs Saulīts — no Patkules, Rudolfs Šķuja — no Bezpeebalgas. — Tā tad wesela tēršha dala Latveeschi! — Praktisko pusgadu, lihds pilnīga atestata eeguhſchanai, minetee audseki pawada pa leelakās daſchadās Ģeſch-ſtreewijas leelakās faimneežibās. — Ar jauno mahzibas pusgadu schejeenes mehrneku talfatoru flases ilggadejais pahrinis R. G. Beſſouowa fgs wezuma dehl no ſcis weetas atteizees un wina weetā ewehlets Maſlawas mehrnežibas institutu beiguſchais A. C. Bogdanow a fgs. — Wehl waru minet, ka schejeenes laukfaimneežibas školas telpās allaſch teik ūrihloti literariski valari no minetās školas audſeineem. Tagad drihsumā te tils uſwets teatris. Genahlums nahfs par labu masturigeem audſeineem.

No Orlas. Polizijmeistara pawehle. Tureenes polizijmeistars isdwis pawehli, kurā usdod pristawni fungem peekodinat winu riħzbah padoteem gorodwojeem, ta tee pee dseħraju sanemfhanas nedriħxist pret teem iſturetees rupji waj nezilwezigi, bet turpreti latra rupjiba, zeetsirbiga iſtureħħandas, waras darbi neċawisam neefot faweenojami ar polizijas eereħdnu amatu, kureem tatħfu wajadsetu bukt par labas tikumibas, fretnas u swesħħandas unkahrtibas paraugeem.

No Port-Arturas. Uusrukums. Netahl no Tschantu-fu dumpineeli ap 420 personas uusrukuschi dselzlekam. No Toliznas issuhtiee saldati isslaibiju-schi nemeerneelus un 18 no teem saguhstijuschi, ziti aishbeghuschi. Ra „Rischst. Westn. sino, behg-keem issuhtita valak sargu tolona. Generalleitnants Raulbars pawehlejis pawairot aishargu pullus no Harbinas lihds Tschantu-fu. Pee Bodunè ari parahdijuschees nemeerneeli, turi 6. februari ispostijuschi diwas sahdschas. Generalleitnants Raul-bars lihds generali Grodekuu, lai suhta tam palihga stipratus pullus, jo pawasari fagaida leelatus nemeerus no dumpineelu un leelbuhrneelu vuses.

No Wesenbergas. Leela zeethurdiba. Kahdā schejeenes pagastā, kā „Rev. Beob.“ īino, kahdā māsa behrna lihkiis mēselu mehnēsi netījis apglabats, jo mahtei truhzis pee tam wajadfigās naudas. Pehz tam mahte greefsees pee pagasta waldes, lai iai dotu 3 rubli, to māso apglabat, bet pagasta walde nām neka dewusi. Tīkai kād par gadijumu dabujūki finat polīzija, ta pawehlejuši pagastam dot apglabāšanai wajadfigo naudu.

Widseme.

Widsemes jaunā gubernatora generalmajora Paščikova
mēselības stāhwollis, kā „Rischf. Westin.” ūno, no 11. februara,
jau 6 deenas ehot loti gruhts un bes labošchanās. Tomehr
zeribas ūf išmēselošchanos mēhl neefot saudetas.

Kurfürste.

Kursemes gubernas kara-klausības komisija fino, ta
vagahjuščā gada rekrūfheim, kuri tika eestlaititi I. ūchlikas
semeshargdā, šhogad jaereronās us mahzību, kas tiks noteleta
Jelgavas, Tukuma, Dalī, Alīsputes un Ilūkstes aprīklōs —
no 9. septembrī līdz 7. oktobrī, — Baūkas, Kuldīgas, Jaunjel-
gavas un Wentpils aprīklōs dienās terminās no 1. līdz 28.
maijsam — un no 9. septembrī līdz 7. oktobrī. — Grobinas
aprīklī mahzība notiks no 1. līdz 28. maijsam ūch. q.

Leepaja-Visputes peeweddelszela alzionaru ahlekhtiga generalsapulze nolitta us 20. martu sch. g. Schim sapulze

